

Forum

Aktywności OWES

Jak prowadzić i sprawozdawać działania wspierające w OWES w kontekście zobowiązań pomocy publicznej w tym pomocy de minimis

Maciej Zasłona

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

POJECIE POMOCY PAŃSTWA (POMOCY PUBLICZNEJ)

- Za pomoc państwa (pomoc publiczną) uznaje się wszelką pomoc udzieloną przez państwo członkowskie, która zakłóca lub może zakłócić konkurencję poprzez dawanie przewagi niektórym przedsiębiorstwom, a tym samym wywiera niekorzystny wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi.
  - Co do zasady jest ona zakazana, tak by zapewnić prawidłowe funkcjonowanie rynku wewnętrznego.
  - Pomoc do pewnej wysokości, w niektórych sektorach i na niektórych obszarach geograficznych bądź w wyjątkowych okolicznościach może być jednak zgodna z rynkiem wewnętrznym.
-

PRZEPISY OBOWIĄZUJĄCE W OBSZARZE POMOCY PAŃSTWA

- TFUE – podstawę uregulowań dotyczących pomocy państwa stanowią artykuły 107-109 Traktatu. Traktat ma najwyższą moc prawną, a wszelkie pozostałe przepisy muszą być zgodne z jego postanowieniami. Możliwość przyjęcia rozporządzeń dotyczących pomocy państwa przewidziano w art. 108 ust. 4 i art. 109.
  - Orzecznictwo – wyroki Trybunału Sprawiedliwości zawierające wykładnię postanowień Traktatu i prawa wtórnego. Wyroki są wiążące dla Komisji i państw członkowskich. Komisja musi dostosować swoje podejście do ich treści.
  - Rozporządzenia – instrumenty prawa wtórnego przyjmowane przez instytucje. Mają one zasięg ogólny, wiążą w całości i są bezpośrednio stosowane w państwach członkowskich od momentu wejścia w życie (bez konieczności osobnej transpozycji do prawa krajowego)¹. W obszarze pomocy państwa najważniejszym rozporządzeniem jest ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych.
  - Wytyczne – instrumenty prawa miękkiego, które nie są prawnie wiążące, lecz mogą mieć skutki prawne. W przeszłości Trybunał Sprawiedliwości unieważniał decyzje Komisji, które uznał za niezgodne z prawem miękkim. W wytycznych określone są kryteria, względem których Komisja ocenia zgłoszone środki pomocy pod kątem ich zgodności z rynkiem wewnętrznym. Jeśli Komisja uzna, że środki te nie spełniają kryteriów przewidzianych w wytycznych, może uznać je za niezgodne z rynkiem wewnętrznym. Wytyczne istnieją na poziomie horyzontalnym (np. wytyczne w obszarze badań, rozwoju i innowacji) i sektorowym (np. wytyczne dotyczące portów lotniczych i linii lotniczych).
  - Siatki analityczne – dokumenty zawierające wytyczne, opracowane, by pomóc państwom członkowskim w ocenie, czy pomoc przyznana na projekty infrastrukturalne powinna zostać zgłoszona Komisji.
-

KRYTERIA DECYDUJĄCE O UZNANIU POMOCY ZA POMOC PAŃSTWA

	Kryteria i wyjaśnienia	Przykłady
1	Pomoc jest przyznawana przez państwo lub z zasobów państwowych . Zasoby państwowe to zasoby zapewnione przez organ państwa członkowskiego bądź podmiot będący własnością lub kontrolowany przez państwo.	Dotacje, zwolnienia podatkowe lub gwarancje.
2	Pomoc jest przyznawana przedsiębiorstwom . Przedsiębiorstwem jest każdy podmiot prowadzący działalność gospodarczą niezależnie od jego formy prawnej i sposobu finansowania. Działalność gospodarcza polega na oferowaniu towarów lub usług na rynku.	Przedsiębiorstwo produkujące samochody, organizacja charytatywna zajmująca się zaopatrywaniem w żywność lub spółka państwowa świadcząca usługi pocztowe.
3	Pomoc przynosi korzyść . Korzyść oznacza każdą korzyść gospodarczą, której dane przedsiębiorstwo nie mogłoby uzyskać w normalnych warunkach rynkowych.	Udzielenie przedsiębiorstwu pożyczki z oprocentowaniem poniżej stopy rynkowej.
4	Przyznana korzyść ma charakter selektywny . Za selektywny uważa się każdy środek pomocy, który nie jest dostępny na tych samych warunkach dla wszystkich przedsiębiorstw prowadzących działalność na terenie danego państwa członkowskiego.	Środki mające zastosowanie wyłącznie do dużych przedsiębiorstw lub przedsiębiorstw w konkretnym sektorze, np. w sektorze technologii czy energii.
5	Pomoc zakłóca konkurencję lub grozi jej zakłóceniem . Do zakłócenia konkurencji dochodzi w sytuacji, gdy beneficjent pomocy prowadzi działalność w sektorze, w którym istnieje lub mogłaby istnieć konkurencja.	Pomoc przyznana przedsiębiorstwu w sektorze włókienniczym, ponieważ w branży tej istnieje konkurencja.
6	Pomoc wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi . Jeśli środek zakłóca konkurencję lub grozi jej zakłóceniem, przyjmuje się, że może potencjalnie wpłynąć na wymianę handlową między państwami członkowskimi, pod warunkiem że wpływ na inne państwa członkowskie jest większy niż marginalny.	Pomoc przyznana lokalnemu producentowi mebli, ponieważ producenci mebli (lokalni bądź nie) prowadzą działalność w różnych państwach członkowskich UE.

INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE KRYTERIUM PRZEDSIĘBIORCY

- Jedynym istotnym pod tym względem kryterium jest fakt, czy podmiot ten prowadzi działalność gospodarczą.
  - Wszelka działalność polegająca na oferowaniu towarów i usług na danym rynku jest działalnością gospodarczą (np. orzeczenia ETS z dnia 18 czerwca 1998 r. w sprawie C-35/96 Komisja przeciwko Włochom lub w sprawach C-180/98–184/98 Pavlov).
  - Status podmiotu określony na podstawie prawa krajowego nie jest decydujący.
  - Podmiot zaklasyfikowany zgodnie z prawem krajowym jako stowarzyszenie może zostać uznany za przedsiębiorstwo. Ta sama zasada ma zastosowanie do podmiotu, który formalnie jest częścią administracji publicznej.
  - O stosowaniu zasad pomocy państwa nie decyduje to, czy dany podmiot utworzono w celu generowania zysków. Z orzecznictwa wynika, że podmioty nienastawione na zysk mogą także oferować na rynku towary i usługi.
-

INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE KRYTERIUM PRZEDSIĘBIORCY

- Klasyfikacja podmiotu jako przedsiębiorstwa zawsze odnosi się do konkretnej działalności. Podmiot, który prowadzi zarówno działalność gospodarczą, jak i niegospodarczą, uznaje się za przedsiębiorstwo jedynie w odniesieniu do działalności gospodarczej.
- Działalność wykonywana nieodpłatnie może być działalnością gospodarczą, jeżeli istnieje przedsiębiorca, który byłby zainteresowany wykonywaniem jej odpłatnie (Sprawa T-461/13 Hiszpania vs. Komisja).

- Przedsiębiorcą może być np.: podmiot nienastawiony na zysk (w tym podmiot non-for-profit oraz non-profit) oferujący na rynku towary i usługi (Sprawa C-244/94 FFSA i in.), podmiot, który jest częścią administracji państwowej i nie ma wyodrębnionej od niej osobowości prawnej (Sprawa 118/85 Komisja vs. Włochy), jednostka samorządu terytorialnego, fundacja, prosument, wspólnota mieszkaniowa, publiczne i niepubliczne uczelnie wyższe, stowarzyszenia, kościoły (parafie), związki wyznaniowe.

MIESZANE WYKORZYSTANIE OBIEKTU

- Jeżeli infrastruktura jest użytkowana zarówno do działalności gospodarczej, jak i niegospodarczej, finansowanie publiczne będzie podlegało zasadom pomocy publicznej wyłącznie w zakresie, w jakim będzie obejmowało koszty związane z działalnością gospodarczą.
  - Jeżeli możliwe jest oddzielenie kosztów i przychodów związanych z działalnością gospodarczą i niegospodarczą, zasady pomocy publicznej mają zastosowanie wyłącznie w odniesieniu do przyznanego wsparcia ze strony państwa w kwocie przewyższającej koszty prowadzenia działalności niegospodarczej.
  - Koszty i dochody z każdego rodzaju działalności należy rozliczać osobno, konsekwentnie stosując obiektywnie uzasadnione zasady rachunku kosztów.
-

MIESZANE WYKORZYSTANIE OBIEKTU

- W przypadkach wykorzystywania infrastruktury do celów tak komercyjnych, jak i niekomercyjnych, gdy jest ona wykorzystywana prawie wyłącznie do celów prowadzenia działalności niegospodarczej, finansowanie infrastruktury może w całości wychodzić poza zakres zasad pomocy państwa, pod warunkiem że użytkowanie infrastruktury do celów gospodarczych zachowa charakter czysto pomocniczy, tj. działalności, która jest bezpośrednio powiązana z eksploatacją infrastruktury, konieczna do eksploatacji infrastruktury lub nieodłącznie związana z podstawowym wykorzystaniem o charakterze niegospodarczym.
  - Zasadniczo nakłady na taką działalność pomocniczą (np. materiał, sprzęt, praca, kapitał) są takie same, jak na podstawową działalność o charakterze niegospodarczym.
  - Jeżeli chodzi o potencjał infrastruktury, zakres działalności gospodarczej o charakterze pomocniczym musi pozostać ograniczony (do 20% całkowitych rocznych zasobów infrastruktury).
  - *Zawiadomienie Komisji w sprawie pojęcia pomocy państwa.*
-

MIESZANE WYKORZYSTANIE OBIEKTU

- Brak jest jednej metodologii obliczania parametru „20% całkowitych rocznych zasobów danego podmiotu”.
  - Nie należy korzystać z podejścia dochodowego.
  - Można wykorzystać np. kryteria:
    - czasu pracy,
    - powierzchni,
    - zdolności produkcyjnych.
  - Działalność pomocnicza to działalność nie tylko ograniczona do 20% rocznych zasobów, lecz także bezpośrednio związana z funkcjonowaniem danej instytucji i konieczna do jej funkcjonowania lub nieodłącznie związana z jej główną działalnością niegospodarczą.
-
- Wg opinii Rzecznika Generalnego Juliane Kokott wyrażonej w odniesieniu do sprawy C-74/16 Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania przeciwko Ayuntamiento de Getafe: *należy przyjąć, że w zwykłym wypadku działalność gospodarcza może zostać uznana za całkowicie drugorzędną w porównaniu z działalnością niegospodarczą, jeżeli jej rozmiar wynosi mniej niż 10% omawianej działalności danej jednostki* (opinia z dnia 16 lutego 2017 r.).

INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE KRYTERIUM ZASOBÓW PAŃSTWA

- Zgodnie z Traktatem zasady pomocy państwa mają zastosowanie wyłącznie do pomocy przyznawanej przez państwa członkowskie podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą.
  - Oznacza to, że zasadom tym nie podlega pomoc udzielona bezpośrednio przez Komisję bądź inny organ UE, taki jak Europejski Bank Inwestycyjny.
  - Z kolei finansowanie unijne za pośrednictwem polityki spójności objęte jest zasadami pomocy państwa, ponieważ środkami tymi zarządzają państwa członkowskie.
-

INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

KRYTERIUM ZAKŁÓCENIA KONKURENCJI

- Przesłanka może być spełniona tylko jeżeli istnieje rynek.
  - W przypadku monopolu (naturalnego lub prawnego) przesłanka nie będzie spełniona.
  - Zakłócenie konkurencji dotyczy zarówno aktualnie istniejącej konkurencji, jak i zakłóceń w zakresie konkurencji potencjalnej – skutkujących istotnymi trudnościami w wejściu na rynek dla przedsiębiorstw, które dopiero zechcą w nim uczestniczyć.
  - Groźba zakłócenia konkurencji to potencjalna możliwość wystąpienia zmiany warunków konkurencji na rynku – samo wzmocnienie pozycji konkurencyjnej przedsiębiorstwa poprzez dostarczanie mu korzyści gospodarczych, których nie uzyskałoby przy zwykłym toku prowadzenia działalności, wskazuje na możliwe zakłócenie konkurencji.
  - Nie podlega ocenie w przypadku pomocy de minimis.
-

INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

KRYTERIUM WPŁYWU NA WYMIANĘ

- Przesłanka jest spełniona jeżeli beneficjent prowadzi działalność na rynku otwartym na wewnątrzspółnotową wymianę handlową.
  - Pojęcie wymiany handlowej obejmuje nie tylko przepływ towarów, ale również przepływ usług
  - Przykładowe orzeczenia Trybunału oraz decyzje Komisji:
    - Orzeczenie ETS w sprawie C-280/00 Altmark Trans GmbH,
    - Decyzja KE N 258/2000 – Niemcy z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie Parku Wodnego w Dorsten,
    - Decyzja KE NN50/2007 – Austria – Indemnity scheme for federal museums,
    - Decyzja KE N 497/2006 – Czechy - Přerov Municipal Hall (Přerov Městský Dům).
  - Nie podlega ocenie w przypadku pomocy de minimis.
-

INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

KRYTERIUM WPŁYWU NA WYMIANĘ

- Zgodnie z nową linią oceny wpływ środka pomocowego na wymianę handlową między państwami członkowskimi UE **nie może być domniemywany lub tylko hipotetyczny**.
  - Musi zostać wykazane, w oparciu o dające się przewidzieć skutki danego środka pomocowego, dlaczego zakłóca on lub grozi zakłóceniem konkurencji i może wpływać na wymianę handlową.
  - A zatem, jeśli nie ma takich dających się rozsądnie przewidzieć skutków, dany środek nie stanowi pomocy państwa.
  - Analiza polega na ocenie:
    - czy beneficjent prowadzi działalność na ograniczonym terytorium państwa członkowskiego,
    - czy przyciąga zagranicznych kontrahentów, wreszcie
    - czy środek będzie miał większy niż marginalny wpływ na inwestycje zagraniczne bądź podejmowanie działalności gospodarczej na danym terenie przez zagranicznych przedsiębiorców.
  - Jednakże nadal wykluczenie pomocy państwa przez to, że wsparcie nie wpływa na konkurencję i wymianę handlową między państwami członkowskimi jest wyjątkiem.
-

INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

KRYTERIUM WPŁYWU NA WYMIANĘ

- Komunikat Komisji w sprawie uproszczonej procedury rozpatrywania niektórych rodzajów pomocy publicznej wskazuje, że określone instrumenty, które wspierają rozwój lokalnej infrastruktury mogą nie stanowić pomocy państwa ze względu na brak wpływu na wymianę handlową, przy założeniu, że:
    - pomoc nie prowadzi do przyciągnięcia inwestycji do danego regionu, oraz
    - towary/usługi świadczone przez beneficjenta mają charakter lokalny lub ich atrakcyjność jest ograniczona do określonego obszaru, oraz
    - wpływ na konsumentów z sąsiednich państw członkowskich jest marginalny, oraz
    - udział rynkowy beneficjenta jest minimalny, bez względu na zastosowaną definicję rynku właściwego oraz że beneficjent nie należy do większej grupy przedsiębiorstw.
-

INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

KRYTERIUM WPŁYWU NA WYMIANĘ

- Przykładowe czynniki brane pod uwagę przy ocenie lokalnego charakteru infrastruktury:
  - geograficzny „obszar ciążenia” danej infrastruktury, tzn. z jakiego obszaru przyciąga użytkowników;
  - preferencje potencjalnych użytkowników: czy są gotowi podróżować dalej, by skorzystać z danej infrastruktury?
  - czy infrastruktura oferuje zakres usług, który jest więcej niż „nieznaczny” w porównaniu do skali usług oferowanych na rynku?
  - wielkość beneficjenta (jego roczne obroty itp.).
- Wiele zależy od charakteru danego rynku

- Przykładowo Komisja w jednej z decyzji związanej z pomocą państwa uznała, że fakt, iż dana przystań oferuje jedynie 0,03% miejsc postojowych w danym kraju oraz 0,006% w skali UE oznacza, że oferuje usługi o wyłącznie lokalnym charakterze.

INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

KRYTERIUM WPŁYWU NA WYMIANĘ

- Decyzja KE z 12 stycznia 2001 r. w sprawie N 258/2000 – Pomoc dla Parku Wodnego Dorsten: finansowanie basenu pływackiego nie będzie spełniało przesłanki wpływu na wymianę handlową, gdy łącznie spełnione zostaną takie warunki:
    - z jego usług nie będą korzystać obywatele innych państw członkowskich lub odsetek tych osób będzie marginalny, co wskazywałoby na lokalny charakter obiektu (ok. 90% odwiedzających pochodzi z obszaru do 50 km od basenu),
    - obiekt nie będzie przedmiotem aktywnej promocji nastawionej na pozyskanie zagranicznych klientów,
    - w pobliskich miejscowościach nie znajdują się obiekty o porównywalnym charakterze, świadczące podobne usługi.
  - Decyzja KE z 20.07.2016 r. w sprawie SA.44692 – Wsparcie na inwestycje w Porcie Wyk auf Föhr:
    - Föhr to mała wyspa na Morzu Północnofryzyjskim – ok. 8 400 mieszkańców; Wyk auf Föhr to jedynie miasto na wyspie (4 300 mieszkańców).
    - Port używany jest praktycznie wyłącznie do zaopatrywania wyspy a także przewozu osób (w tym turystów) na wyspę (statki turystyczne z sąsiednich wysp).
    - Podejście do Portu Wyk możliwe jest jedynie dla jednostek o małym zanurzeniu.
    - Inwestycja: modernizacja i renowacja infrastruktury (brak rozbudowy, brak pogłębiania).
    - Wartość wsparcia publicznego: 6,5 mln EUR (60% kosztów).
    - Dane historyczne: do Portu Wyk wpływały jedynie statki z armatorów z wyspy Föhr lub sąsiednich wysp (przez 10 lat tylko 3 statki z innych państw członkowskich). Wyjątek – w 2015 r. wpłynęło 26 statków z innych państw członkowskich – ale było to spowodowane koniecznością dostarczenia na wyspę materiałów na potrzeby dużych inwestycji drogowych.
    - Jednostki turystyczne wpływające do Portu Wyk – ok. 98% turystów to Niemcy.
    - Brak portów konkurujących – także brak możliwości stworzenia potencjalnego nowego portu konkurującego (ograniczenia spowodowane ekologią).
    - Komisja: konkurencja na poziomie czysto lokalnym; port nie przyciągnie armatorów z innych państw członkowskim (brak zwiększania zdolności portu); obszar ciężenia portu jest całkowicie zamknięty – wyspa nie może być obsłużona przez port na stałym lądzie; brak portów konkurujących (w tym potencjalnie w przyszłości).
-

POMOC PAŃSTWA WBREW WOLI PRZEDSIĘBIORSTWA

- Wyrok TSUE z dnia 19 marca 2013 r. w sprawach połączonych C-399/10 i C-401/10 Bouygues Telecom SA przeciwko Komisji:
    - w 2001 r. France Telecom przeżywał trudności finansowe (niskie ceny akcji oraz rating);
    - minister ds. gospodarki oświadczył, że państwo – działając jako prywatny inwestor, podjęłoby wszelkie kroki, gdyby France Telecom był w trudnej sytuacji;
    - dzięki oświadczeniu rating nie spadł do poziomu światowego a ceny akcji wzrosły;
    - państwo przesłało France Telecom umowę pożyczki (o wartości 9 mld euro), której przedsiębiorca nie zaakceptował;
    - sąd uznał, że France Telecom pomimo niezaakceptowania pożyczki uzyskał przysporzenie ze źródeł państwowych, które potencjalnie stanowiłoby obciążenie dla budżetu państwa.
-

KATEGORIE BŁĘDÓW DOTYCZĄCYCH POMOCY PAŃSTWA

- Błędy dotyczące pomocy państwa wykryte przez Europejski Trybunał Obrachunkowy w latach 2010-2014 w ramach corocznych kontroli zgodności można podzielić na cztery kategorie:
    - zbyt wysoki poziom intensywności pomocy,
    - brak efektu zachęty,
    - niewykryta pomoc państwa lub brak notyfikacji,
    - nieprzestrzeganie wymogów w zakresie monitorowania lub wymogów formalnych.
-

ZBYT WYSOKI POZIOM INTENSYWNOŚCI POMOCY

- W wielu przypadkach (co uzależnione jest między innymi od kategorii pomocy) pułapy intensywności mogą zostać zwiększone w odniesieniu do MŚP, co określa się mianem „*premii dla MŚP*”.
  - Częsty błąd w tej kategorii polegał na tym, że instytucja zarządzająca uznawała duże przedsiębiorstwo za MŚP i przyznawała mu premię, mimo że przedsiębiorstwo się do niej nie kwalifikowało.
- W Słowenii, w ramach notyfikowanego Komisji programu dla MŚP, przyznano pomoc na rzecz projektu finansowanego z EFRR, polegającego na prowadzeniu działalności badawczej i rozwojowej. Beneficjent został ustanowiony na mocy umowy konsorcjum zawartej pomiędzy dziewięcioma podmiotami, z których jeden był MŚP. Wszystkie pozostałe podmioty były dużymi przedsiębiorstwami. Beneficjent uzyskał premię dla MŚP, mimo że prowadził działalność badawczą wyłącznie w imieniu dużych przedsiębiorstw. Do części wydatków kwalifikowalnych należało zatem zastosować pułap intensywności pomocy w wysokości 25%, a nie 50%, jak miało to miejsce.

BRAK EFEKTU ZACHĘTY

- Pomoc państwa skutecznie przyczyni się do osiągnięcia pożądaných celów w zakresie polityki publicznej tylko wówczas, gdy będzie zapewniać efekt zachęty, czyli gdy będzie skłaniać beneficjentów pomocy do działań, których bez tej pomocy by nie podjęli.
  - Z tego względu beneficjent musi wykazać, że bez wsparcia dany projekt nie zostałby zrealizowany.
  - Trybunał wykrył również przypadki, w których prace rozpoczęły się przed złożeniem wniosku o dofinansowanie do instytucji przyznającej pomoc, co świadczy o tym, że pomoc ta nie była niezbędna do realizacji projektu.
- W ramach projektu finansowanego z EFRR w Polsce, który polegał na budowie centrum logistycznego, beneficjent nie wykazał we wniosku o dofinansowanie, że pomoc doprowadzi do znaczącego zwiększenia zasięgu lub rozmiaru projektu, wydatkowanej kwoty bądź do przyspieszenia zakończenia projektu, jak wymagają przepisy ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych z 2008 r. W rezultacie projekt, który mógł skorzystać z dofinansowania UE w wysokości 23,2 mln euro, był niekwalifikowalny i został wycofany przez państwo członkowskie.

NIEWYKRYTA POMOC PAŃSTWA LUB BRAK NOTYFIKACJI

- W przypadku błędów polegających na tym, że instytucja zarządzająca niepoprawnie zaklasyfikowała wsparcie na rzecz projektu jako niestanowiące pomocy państwa lub z innych powodów nie zgłosiła pomocy Komisji, Trybunał rozważył najpierw, czy pomoc mogła podlegać wyłączeniu z obowiązku zgłoszenia, na przykład na mocy rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych.
  - Trybunał uznawał, że dany błąd miał wpływ finansowy, jedynie jeśli nie było podstawy do wyłączenia.
- W ramach projektu współfinansowanego z EFRR w Republice Czeskiej, który polegał na budowie infrastruktury badawczej, instytucja zarządzająca nie zgłosiła Komisji pomocy, ponieważ była przekonana, że prowadzona działalność naukowa nie miała charakteru gospodarczego. Beneficjent prowadził badania naukowe po części niekomercyjnie, jednak w znacznym zakresie wykonywał je na zlecenie. W rezultacie wsparcie w wysokości 1,8 mln euro stanowiło pomoc państwa, w związku z czym powinno zostać zgłoszone Komisji i przyznane jedynie pod warunkiem zatwierdzenia przez nią.

NIEPRZESTRZEGANIE WYMOGÓW W ZAKRESIE MONITOROWANIA

- Istotne jest, by instytucje zarządzające przestrzegały wymogów w zakresie monitorowania i weryfikowania oraz innych wymogów formalnych, które ustanowiono, by zagwarantować, że środki stanowiące pomoc państwa są zgodne z rynkiem wewnętrznym.
  - Wymogi te mają również zastosowanie do pomocy de minimis. W tym kontekście szczególna trudność polega na tym, że przedsiębiorstwa mogą otrzymywać pomoc finansową wielokrotnie, z różnych źródeł, a w sumie kwoty te mogą przekroczyć pułap pomocy de minimis.
  - Kilka błędów w tej kategorii wynikało z braku weryfikacji, czy nie doszło do kumulacji pomocy de minimis.
- W przypadku projektu współfinansowanego z EFRR we Francji, który polegał na budowie budynku przemysłowego, instytucja zarządzająca zatwierdziła przyznane wsparcie jako pomoc de minimis, nie uwzględniając dwóch wcześniejszych dotacji przyznanych temu samemu beneficjentowi w okresie trzech lat. W tym przypadku nie odnotowano wpływu finansowego, ponieważ całkowita kwota pomocy nie przekroczyła pułapu de minimis.

KONTROLE PROJEKTÓW INFRASTRUKTURY PUBLICZNEJ POD KĄTEM POMOCY PAŃSTWA

- W 1994 r. Komisja wydała wytyczne, zgodnie z którymi realizacja projektów infrastruktury publicznej stanowiła działanie w ramach ogólnej polityki gospodarczej, które nie podlegało zasadom pomocy państwa.
  - W związku z tym państwa członkowskie nie zgłaszały Komisji finansowania publicznego w przypadku inwestycji w porty lotnicze, porty morskie czy podobne obiekty infrastruktury publicznej.
  - W wytycznych tych Komisja wskazała już jednak, że za pomoc państwa można uznać działania podejmowane w portach lotniczych, które mogą pośrednio lub bezpośrednio przysparzać korzyści przewoźnikom.
  - Rozróżnienia między infrastrukturą „publiczną” i „specjalną” dokonano w rocznym sprawozdaniu dotyczącym konkurencji z 1995 r., a później również w vademecum Komisji z 2003 r. dotyczącym pomocy państwa.
  - W 2014 r., odnosząc się do wyroków *Aéroports de Paris* i *Lipsk/Halle*, Komisja wyraziła opinię, że orzeczenia te będą miały zastosowanie do każdego rodzaju infrastruktury wykorzystywanej na potrzeby prowadzenia działalności gospodarczej, bez względu na sektor.
-
- W wyroku z grudnia 2000 r. w sprawie *Aéroports de Paris* Sąd orzekł, że działalność portu lotniczego, obejmująca świadczenie usług portu lotniczego na rzecz przedsiębiorstw lotniczych i operatorów świadczących usługi w obrębie portów lotniczych, stanowi działalność gospodarczą i w związku z tym podlega zasadom pomocy państwa.
  - W marcu 2011 r., w wyroku w sprawie portu lotniczego *Lipsk/Halle*, Sąd orzekł z kolei, że jeśli budowa infrastruktury (np. pasa startowego) jest nierozdzielnie związana z działalnością gospodarczą (np. transportem pasażerów samolotem), sama taka budowa stanowi działalność gospodarczą.

Dziękuję za uwagę !!!

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

